

Incipit expositio fratris Bertonis super plogum Osee prophete.

Emporibus Osee. Iste plogus est principalis ppositus Osee duas by particulas principales. In prima ostendit quod tpe Osee pphetavit. cu dicitur: Epib Osee. In secunda ponit causa motiva que ad pphetandum induxit. ibi: De memorato itaqz numero etc. ubi duplex tangit inductum. Primum est malorum culpa et pena illis infligenda. Secundum est bonorum bonitas et promissio illis facta. ibi: Domui aut iude. Itey in prima parte scde parte principales duo tangit culpa signuz. Inbet enim ppha accipere muliere fornicaria ad designandum spuallem fornicationem ppi isrl. scdo ponit signuz pene. ibi: Sed cu dei pcepto etc. Inbet enim vocare filium que genuit iegrabel: ad designandum quod eade vindicta accipiet de pcto iebu: que accipiet a iegrabel de sanguine naboth. tertio tangit ro sine causa pene infligende. ibi: Cuius promissiois hec est causa etc. His vltis ista insulam. Apib Osee: q id est est qd Caritas. liij. Reg. xv. s. Parat. xxvi. appellat oclat: et in pphis isrl. b Et ioathe liij. Reg. xv. r. ij. Paratipo. xxvij. c Achaz. de q. liij. Reg. d. r. vij. r. ij. Parat. xxvij. d Et Ezechie. de q. liij. Reg. xvij. r. ij. Parat. xxix. e Et hieroboam filij iobe. de q. h. liij. Reg. r. ij. et. xv. Et nota quod iste hieroboam non est ille hieroboam sub q diuisus est isrl a iuda. de q. h. liij. Reg. r. ij. qz ille fuit filius nabath. iste fuit filius iuas: nec descendit ab eo sed a iehu tertia generatioe. f Osee filius beeri. iste fuit de tribu isachar ortus in bethleem: morib: ut dicit Glofa. g Ad pphetiam dicenda. de qua dicit hiero. in glo. Patet Osee an captiuitate pphetasse sub oclat et ioathan: et ipam ingruentem sub achaz in rife et pteritaz. p. p emedatione iude reteruisse sub Ezechia rege. pphetavit enim ante captiuitate q decem tribus captiuare sunt a salmana: sar rege chaldeoz. de qua. liij. Reg. r. vij. h Achaz rex iuda. de q. h. q. de i dereliquerit. liij. Reg. r. vij. r. ij. Parat. xxvij. i Et hystorie regu. liij. Reg. r. vij. r. ij. k Et paratipomeno. ij. Parat. xxvij. De hieroboam nulla fit mentio in Parat. in nra translatione forte editio. Lxx. de eo mentio ne facta. Vel sic: ut hystorie regum indicant de achaz et hieroboam. Et paratipomenon de achaz. l Admittere. i. peccare. m Propter qd deus. ecce causa ppter qua ppheta uit. f. malicia regu et populi eorum. n Et fac filios fornicationu

Item alius prologus.

R

Egule sunt he sub qb significationibus nominu ad quas tribus p pphetas sermo dñi dirigit. Quotienscuqz ad decem tribus sedis ppheta: sub his nomib designant. i. ephaziz: samaria: isrl: ioseph: iegrabel: bethel: bethauē: et iterdu iacob. Qu autē ad duas loquitur tribus: sub his noibus sermo pferitur. i. iuda: hierusalem: beniamin: domus dauid: et interdum iacob. Aliquoties isrl ad totas duodecim tribus referit. Duplex est apud hebreos sententia de his quatuor versibus: q in capite sunt pnotati. Meriqz enī dicūt q ab esdra scriba in oib pphetis sic fuerit titulatū: vt pscripto vniuscuiusqz nomie ppheta cui sit sequēs noscat. Ipe est aut esdras q vltim ppheta malachie noie scribit. Alij vero dicūt q ab ipis pphetis p spiritali sanctū vt cetera sunt conscripta.

Incipit plogus in libru Osee pphete.

T

Emporibus oclat et ioathe achaz et ezechie regu iuda et hieroboaz filij iobe regl Osee filius beeri ad pphetiam dicenda spūsancto replet est. De memorato itaqz numero regum: achaz rex iuda et hieroboam rex isrl rael dñm derelinquētes: vt hystorie regu et paratipomenon indicat: etiā isrla idolatricie crimen imperio ac potestate sua admittere coegerunt. Propter qd deus ad osee hęc locutus est dicens: Accipe tibi vxorem fornicariam siue fornicationum: et fac filios fornicationis. Fornicariam itaqz non elocati corporis meretricē: sed gentilem deum ignorantem appellat: q dei creatoris sui amore contempto: simulacrorum se subiecit desiderijs. Sed cum dei pcepto propheta in hac paruisset: conceptum ex ea filium iegrabel pcepit nominare: deo pollicente post breue tempus sanguinem iegrabel i domo iehu vindicare. Cuius promissiois hec causa est: iehu p heliseum in regē inuncto ad defendendum sanguinem naboth: cui iegrabel queqz tunc tps metropol erat que iegrabel achaz regl isrla vxor interemerat: sic cut regu hystoria exponit. Is cū grauiter iuxta diuinū pceptū vindicandi sanguinis cā i oēm memorati domū desuisset: hoc pacto dñm dereliquisse inuenit: cui p nepote hieroboā q lectioe cōprehēsus ē: originis sue facta imitatio: ac ptra dei pcepta et religionē cū ppo isrl agēte: sanguis

cationuz. i. genera filios de fornicaria pns nō fornicando cū illa. Quidā male habēt fornicatiois. Lxx. etiā nō habēt fac: sed tolle. o Non elocati. i. extra locati. p Corpis meretricē. q locat corpus suū ad turpes vsus: fm q hystorie accipit plan est sensus: et debet suppleri tm: qz alit pstrariū dicit in glo. vbi dicit hiero. mtrū videtur fm suspiciē hystorie cur hoc dñs iusserit: vel cur ppheta ius sus accipere fornicariā paruerit: s neqz dñs rē turpem pcepit neqz ppheta obediēdo peccauit: sed potius fornicariā ad pudicitia reuocauit: et manēs in sua bonitate de mala bonā fecit. Qd aut in eo sit carnalis: in dño accipit spūaliter q accepit synagogā viri sui imemorē: et cū multo dñs gentiū fornicariā ē Ezech. xv. r. xxvij. p totū: qz dicit in glofa q fornicariā ad pudicitia reuocauit: ppter b supledū ē tm: qz sll fuit et gēniā r fornicariā. i. nō tm fuit fornicariā q locat corpus suū: s et gēniā. q Deo pollicente. i. pmittente. supple cōminando. r Sanguis. i. do. iehu vīdicarē. i. sūlez vindictā acceptū de iehu qle accepit de iegrabel. i. sicut vltus fuit de interfectozib naboth q fuit ciuis iegrabel: sic vīdicat de iehu. vel sanguinē iegrabel. i. sanguinē fusus i agro iegrabel vīciū iegrabel. it. Reg. r. xv. s Iehu p helisēū in regē inuncto. liij. Reg. r. xv. hoc videt falsum: qz ibi legit q helisēus misit vnū de filiis pphetarū q vnxit eum. Respondeo: ipse dicit in unrisse: qz auctoritate eius vnctus est. t Ad defendendū sanguinē. i. vindicandum. sile Judith. i. iurauit nabuchodonosor q defenderet se oib his. v Petropolis. in regno samarie. i. ciuitas ad cuius mēsuram alie ciuitates disponebatur. † Osee. i. a metros qd est mensura: et polis qd est ciuitas. r Interemerat: id est iterum pcepit. liij. Reg. r. xv. y Memorati. s. achab. 3 Desuisset. i. interficiēdo. liij. Reg. r. xv. a Dñm dereliquisse. liij. Reg. r. xv. b Cuius pronepote hieroboam. iste nō fuit filius nabath: sed filius iuas. p nepos iehu. iehu enim genuit ioachaz. ioachaz genuit iuas. iuas autē genuit hieroboam. liij. Reg. r. xv. c Qui leu. cō. est. i. in scriptura cōprehensus est seq facta patrū suor. f. liij. Reg. r. xv. g. r. xv. Regnauit hieroboam filius iuas regis isrl in samaria quadraginta et vno anno: et fecit qd malū est corā dño: non recessit ab oibus peccatis hieroboā filij nabath. Vel melius: Qui lectione cōprehēsus Osee. f. in titulo cum alijs regib iuda. d Cū ppo isrla. Nota q in libro isto noie isrla decem tribus significat: qz cū essent plures qz alie: noie patris vocare sunt. due alie tribus nomie iuda. In qbusdā bibljs scribitur hec notula q sequitur: Regule sunt he sub qb significationibus nomim

ad quas tribus p. pphas sermo dñi dirigit: q̄t̄is̄c̄us̄ ad decez tribus tendit ppheta sub his noib⁹ designant. i. ephraim: samaria: israhel: ioseph: ierabel: bethel ⁊ bethauen: ⁊ interdū iacob. q̄si aut̄ ad duas loquit̄ tribus: sub his noib⁹ sermo pferatur: iuda: bierlm: beniamin: domus dauid: et interdū iacob.

Aliq̄t̄ies aut̄ israel ad totas duodecim tribus refertur. a In loco certe vel certo. v. meli⁹ terre. b Fuerat p̄fusus. iij. Reg. xxi. c Patr. i. pro. au. simile. d. v. Habuichodonozor p̄fusus. i. auus tuus: moze scripture: q̄ sepe auos et pauos p̄es vocat. s. proximo ponit genealogia. d Redundatur significat. In hoc videt̄ dñs inuiste egisse cū iehu. nō ei peccauit in effusione sanguinis naboth. imo meruit vindicando eā. vñ. iij. Reg. x. Quia studiose egisti qd̄ reuiz erat ⁊ placebat in oculis meis: et oia que erant in corde meo fecisti contra achab: filij tui vsq; ad quartā generationē se debuit sup̄ thronuz israel. Rñdeo. b p̄ sile dicit̄ est: q̄ sicut illi puniti sūt: q̄ naboth interfecerunt: sic ⁊ isti q̄ dñm dereliquerūt. vñ. iij. Reg. x. Porro iehu nō custodiuit vt ambularet in lege dñi dei israhel. e Domui autē iude. hic tangit̄ pmissio facta bonis. f Misericordia lectioe cōprehensa. i. nota misericordia: s̄m q̄ legit̄. iij. Reg. x. De manu regl assyrioz liberabo te. ⁊. iij. Reg. x. in mult. locis. g Ob b. id est p̄ter b. h Promissa est. i. facta misericordia liberatiōis. i Quia ezechias rex ⁊c. Alii exponit̄: Misericordia lectioe cōprehensa. s. de qua legit̄ tur. Osee. j. Domui iuda miserebor: et saluabo eos in dño deo suo. Pec saluatio legit̄. iij. Reg. x. q̄ vna nocte p̄cusa sūt i castr̄ assyrioz. clxxxv. milia. Ob hoc. scz Promissa est misericordia. Quia Ezechias rex iuda filius achaz sublati idolis. iij. Reg. xvij. k Pater ei achaz. l Templū dei purgasse. p̄ electionē forditū: ⁊ ex b purificatū. vñ subdit̄: m Et purificasse. q̄. Paral. xxi. P̄d̄ate domū dñi dei patris n̄ozum: ⁊ auferte oem̄ inuidiciā de omni sanctuario. f̄init̄ expositio istius prologi.

Incipit postilla Nicolai de lyra sup librum duodecim pphetaz: ⁊ primo eiusdem prefatio.

Duodecim pphetaz ossa pullulant de loco suo. Eccl. xlii. Sicut in libro psalmoz psalmi a diuersis auctorib⁹ cōpositi in vno libro cōplectuntur: q̄ d̄r liber psalmoz: vt ibidē fuit plenius declaratū. sic pphete. xij. pphetaz in hoc libro reponunt̄ q̄ d̄r liber. xij. pphetaz. de q̄ pōt accipi verbū ppositum: Duodecim pphetaz ⁊c. In quo duo notant̄ in generalit̄. auctozū qualitas. cū d̄r: Duodecim pphetaz ossa pullulant: ⁊ libri huius vnitas. cū d̄r: De loco suo: q̄ hic coartant̄ quasi in vno loco. Circa primū in. xij. pphetis q̄tuor fuisse notant̄. s. numer⁹ pueniēs. ibi: Duodecim. P̄sus inspiciens: P̄phetaz virtus stabilis: Ossa ⁊ fruct⁹ p̄siliens: Pullulant. Circa primū satis p̄z ex note q̄ numer⁹ duodenarius ex denario ⁊ binario cōponit̄. Per denariū vero decē p̄cepta decalogi. p̄ binariū autē dilectio dei ⁊ p̄mi designatur. Isti pphete decē p̄cepta decalogi ex dilectioe dei ⁊ p̄mi seruauerūt: ⁊ alios ad hanc obseruantā efficaciter induxerūt: vt p̄z ex p̄cessu huius libri. p̄pter qd̄ sub numero duodenario puenienter colligunt̄: ⁊ ideo in duodecim patriarchis figurant̄: q̄ tanq̄ p̄es fideles ppli ipm̄ ad obseruantā decalogi ex charitate dei ⁊ p̄mi verbis ⁊ opib⁹ inuitauerunt. iō de ipis pōt dici illud Gen. xxxv. Erant autē filij iacob duodecim. Per iacob q̄ supplantator interpretat̄: ip̄e de⁹ oibus p̄siliens ⁊ sub pedib⁹ suis tenens intelligit̄: cui⁹ filij p̄ ad optōnis grām fuerūt isti. xij. pphete: ⁊ sic p̄z primū. Circa secū. d̄r p̄siderādū q̄ sicut visus corporalis stat ad sup̄ficiē visū corpons ⁊ vltra nō p̄gredit̄: sic intellectus naturali cognitiōe stat ad illud qd̄ ex sensibilib⁹ pōt cognosci: nec vltra p̄ p̄gredi.

di. Sed intellect⁹ pphete lumie diuino p̄fortat⁹ p̄greditur vltra. s. ad cognoscendū futura p̄ingentia cordis occulta: et similia. sicut pleni⁹ fuit declaratū in p̄ncipio libri psalmoz. ⁊ iō pphete antiq̄tus appellabatur videtes: q̄ videbat̄ illa q̄ alijs erant occulta: s̄m q̄ d̄r. j. Reg. x. Qui enī ppheta d̄r: bodiez vocabat̄ olim videns. veruntū quia hoc fiebat̄ ⁊ tute dina. iō d̄r. ij. P̄ter. j. Nō volūtate diuina allata est allq̄ ppheta: sed sp̄sctō inspirati locuti sūt sancti dei hoies: ⁊ sic p̄z scdm̄. Circa tertiu⁹ sciendū q̄ accipiedo generalit̄ ecclesiā: vna est veteri⁹ testamētī ac noui: s̄m q̄ d̄r Greg. Domel. vij. Quis patrifamilias rectius s̄m̄tudinē tenet q̄ cōditoz n̄: q̄ eos q̄s cōdidit sic possidet sicut dñs subditos in domo qui habet vineā vniuersalē. s. ecclesiā que a p̄mo abel iusto vsq; ad vltimū electū q̄ in fine mūdi nascitur⁹ est. q̄ sc̄tōs p̄tulit quasi tor palmitez misti. ⁊ sicut est vna ecclesiā: sic est vñ ecclesiē corp⁹. Qui autē corp⁹ robur p̄p̄te vere. te. p̄stitit in sc̄tis pphetis. p̄pter qd̄ merito dicunt̄ hui⁹ corp⁹ ossa. et ideo in p̄sona hui⁹ corp⁹ dicit̄ mȳsticē sc̄t⁹ Job. r. O s̄m̄b⁹ ⁊ neruis cōp̄e gisti me. Quia corp⁹ ecclesie vere. te. pactū fuit ⁊ fornicatū p̄ sc̄tōs pphas q̄ p̄ veritate fidei ⁊ mox p̄stater steterunt contra idolatras: ⁊ plures eoz p̄ martyriū transferūt: vt Amos ⁊ Isaias ⁊ plures alij: ideo merito dicunt̄ ossa p̄pter actū fortitudinis: ⁊ etiaz nerui p̄pter cōnectionē charitatē: ⁊ sic p̄z tertiu⁹. Circa quartū cōsiderandū q̄. xij. pphete nō solū in vita: verbis ⁊ exemplis fecerūt fructū optimū: sed etiā post mortē: ⁊ faciēt vsq; ad finem mundi p̄ doctrinā eoz in b̄ libro p̄ntam. p̄pter qd̄ merito dicunt̄ cōtinuam.

Ossa pullulans. p̄pter quod de quilibet eoz p̄tēst dicit̄ illud eccl. i. Quasi oliua pullulans: et quasi cypressus in altitudinem se extollēs. Per pullulationē oliue intelligit̄ fructificatio p̄que dinis grē in vita p̄nti: ⁊ p̄ altitudinē cypressi cōsecratio beatitudinis in futuro. ⁊ virūq; p̄sequunt̄ fideles vitā eoz imitādo ⁊ doctrinā implendo: ⁊ sic p̄z quartū: ⁊ p̄ ois tota pars p̄z principalis. Circa scdm̄ in quo notat̄ libri vnitas p̄siderādū q̄ isti. xij. pphete vno sp̄s fuerūt inspirati ⁊ ad vñ finē summi ter ordinati ⁊ ad inuicē charitate vniti: p̄pter qd̄ decent sunt in eodē libro collocati q̄t̄ ad eoz doctrinā: qd̄ notat̄ in vnitate loci. cum dicitur: De loco suo. de quo p̄tēst exponi quod dicitur Job. xxxvij. Auro locus est in quo confatur. In sacra scriptura p̄ aurum intelligitur sapientia diuina que fuit i istis pphetis. ⁊ sicut minera auri pluribus portionibus colligit̄ ⁊ in vna fornace ad confandum ponitur: ⁊ sic in vna massā redigitur. sic sapientia diuina in istis pluribus pphetis refulgens in hoc libro colligitur ad instructionē fidelium vt in presentī cognoscant deum per fidem: ⁊ in futuro per apertam visionem: ad quam nos perducatur qui cum patre et spiritu sancto viuunt ⁊ regnant in secula seculozum. Amen.

In prologo. xij. prophetarum vbi dicit̄: Sicut in libro psalmoz psalmi a diuersis auctoribus compositi ⁊c. **Additio.** Scdm̄ sententiam beati Augustini omnium psalmoz in psalterio contentozum actor fuit ipse dauid: licet quidam psalmi ab alijs intuleruntur: vt Asaph ⁊ filij chore: ⁊ huiusmodi. que quidem sententia licet ei ab alijs cōtradicat̄: nihilomin⁹ p̄babilior videt̄ ⁊ verior: prout sufficēter fuit declaratum in additio. sup̄ psalmum primū. **Replica.** In prefatione. xij. prophetarum postillator dicit̄: Sicut psalmi a plurib⁹ editi continentur in vno libro psalmoz: ita iste prophetic ponuntur in vno libro prophetarum. Contra quod Burgen. dicit̄: omnium psalmoz dauid fuisse auctozem s̄m̄ opinionem beati Aug. Quid autem mihi videatur ad concordandum opinionones sanctorum doctozum Aug. ⁊ Hiero. vide supra circa p̄mum psalmum in correctio.

Incipit postilla Nicolai de lyra sup librum duodecim pphetaz: ⁊ primo eiusdem prefatio. Duodecim pphetaz ossa pullulant de loco suo. Eccl. xlii. Sicut in libro psalmoz psalmi a diuersis auctoribus compositi in vno libro cōplectuntur: q̄ d̄r liber psalmoz: vt ibidē fuit plenius declaratū. sic pphete. xij. pphetaz in hoc libro reponunt̄ q̄ d̄r liber. xij. pphetaz. de q̄ pōt accipi verbū ppositum: Duodecim pphetaz ⁊c. In quo duo notant̄ in generalit̄. auctozū qualitas. cū d̄r: Duodecim pphetaz ossa pullulant: ⁊ libri huius vnitas. cū d̄r: De loco suo: q̄ hic coartant̄ quasi in vno loco. Circa primū in. xij. pphetis q̄tuor fuisse notant̄. s. numer⁹ pueniēs. ibi: Duodecim. P̄sus inspiciens: P̄phetaz virtus stabilis: Ossa ⁊ fruct⁹ p̄siliens: Pullulant. Circa primū satis p̄z ex note q̄ numer⁹ duodenarius ex denario ⁊ binario cōponit̄. Per denariū vero decē p̄cepta decalogi. p̄ binariū autē dilectio dei ⁊ p̄mi designatur. Isti pphete decē p̄cepta decalogi ex dilectioe dei ⁊ p̄mi seruauerūt: ⁊ alios ad hanc obseruantā efficaciter induxerūt: vt p̄z ex p̄cessu huius libri. p̄pter qd̄ sub numero duodenario puenienter colligunt̄: ⁊ ideo in duodecim patriarchis figurant̄: q̄ tanq̄ p̄es fideles ppli ipm̄ ad obseruantā decalogi ex charitate dei ⁊ p̄mi verbis ⁊ opib⁹ inuitauerunt. iō de ipis pōt dici illud Gen. xxxv. Erant autē filij iacob duodecim. Per iacob q̄ supplantator interpretat̄: ip̄e de⁹ oibus p̄siliens ⁊ sub pedib⁹ suis tenens intelligit̄: cui⁹ filij p̄ ad optōnis grām fuerūt isti. xij. pphete: ⁊ sic p̄z primū. Circa secū. d̄r p̄siderādū q̄ sicut visus corporalis stat ad sup̄ficiē visū corpons ⁊ vltra nō p̄gredit̄: sic intellectus naturali cognitiōe stat ad illud qd̄ ex sensibilib⁹ pōt cognosci: nec vltra p̄ p̄gredi.